

ROGER ZELAZNY

ATUURILE MORȚII

Traducere de EUGEN CRISTEA

Roger Zelazny (1937-1995) s-a născut în Euclid, Ohio. A absolvit Universitatea Columbia din New York cu o diplomă în teatrul elisabetan și iacobin, fapt reflectat și în scrierile sale.

Prima sa povestire a apărut în 1962, iar din 1969 s-a concentrat exclusiv asupra scrisului. S-a impus rapid, în anii '60, ca fiind unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai New Wave-ului, alături de scriitori ca Brian Aldiss, John Brunner, Philip José Farmer, M. John Harrison, Ursula K. LeGuin, Robert Silverberg și Philip K. Dick.

Literatura sa combină surse de inspirație foarte diverse, de la mitologie (greacă, hindusă, egipteană etc.) la clasicii francezi, britanici și americani ai sfârșitului de secol XIX și începutului de secol XX, pînă la romanele polițiste din anii '40 ale lui Raymond Chandler. A experimentat constant în materie de stil, trecînd adeseori granița dintre fantasy și science fiction.

Seria Amber cuprinde zece romane care au fost publicate între anii 1970 și 1991.

Romanele și nuvelele sale i-au adus, printre altele, șase premii Hugo, trei premii Nebula și două premii Locus.

E o pacoste să aștepti pe cineva care încearcă să teucidă. Dar era 30 aprilie și, firește, urma să se întâmple ca de fiecare dată. Îmi luase ceva timp ca să înțeleg, dar acum măcar știam când vine. În trecut, fusesem prea ocupat ca să iau măsuri. Dar acum slujba mea se sfârșise. Urma să mă preocup numai de asta. Simțeam că într-adevăr trebuie să clarific lucrurile înainte de a pleca.

M-am ridicat din pat, am mers în baie, am făcut un duș, m-am spălat pe dinți etcetera. Îmi lăsasem iar barba să crească, așa că nu trebuia să mă bărbieresc. Nu mă luptam cu temeri stranii, așa cum făcusem în acel 30 aprilie acum trei ani, când mă treziseam cu o durere de cap și o premoniție, deschiseseam larg ferestrele și mă dusesem în bucătărie ca să descopăr toate ochiurile de la aragaz deschise și fără flacără. Nu. Nu era nici măcar ca acel 30 aprilie de acum doi ani în celălalt apartament, când m-am trezit înaintea zorilor din cauza unui ușor miros de fum, ca să constat că locul luase foc. Totuși, am stat în afara razei de acțiune a lămpilor electrice, pentru cazul în care becurile ar fi fost umplute cu ceva inflamabil și, mai degrabă am dat câte un bobîrnac întrerupătoarelor în loc să le apăs. Nici o nenorocire nu urmă acestor acțiuni.

De obicei, folosesc timer-ul pentru a programa cafetiera cu o noapte înainte. În dimineața asta, totuși, nu doream o cafea preparată fără s-o am la vedere. Am pus o porție nouă și am verificat pachetul în timp ce așteptam să fiarbă. Tot ce era valoros în acest loc consta în două lăzi de mărime mijlocie —

haine, cărți, tablouri, câteva instrumente, câteva amintiri și așa mai departe. Am sigilat valizele. Haine de schimb, un tricou de bumbac cu mîneacă lungă, un roman bun și un teanc de cecuri de călătorie luată drumul în rucsac. Voi lăsa cheia administratorului la ieșire, așa încît să le îngăduie noilor locatari să intre. Coșurile vor merge la păstrare.

În dimineața asta, fără jogging.

În timp ce-mi sorbeam cafeaua, trecînd de la o fereastră la alta și oprindu-mă în dreptul fiecăreia pentru a arunca o privire asupra străzilor de jos și a clădirilor de peste drum (tentativa de anul trecut fusese făcută de cineva cu o pușcă), m-am întors cu gîndul la prima oară cînd se petrecuse, în urmă cu șapte ani. Mă plimbam pur și simplu pe stradă, într-o după-amiază luminoasă de primăvară, cînd un camion care se apropia se abătu brusc în lateral, tăie curba și aproape că mă făcu una cu bucăți dintr-un zid de cărămidă. Am reușit să sar într-o parte și să mă rostogolesc. Șoferul nu și-a mai recăpătat niciodată cunoștința. A fost parcă una dintre acele întîmplări ciudate care ne invadează, din cînd în cînd, viețile tuturor...

Totuși, anul următor, mă îndreptam spre casă de la apartamentul prietenei mele, seara tîrziu, cînd m-au atacat trei indivizi — unul cu un cuțit, ceilalți doi cu bucăți de țevă — fără a avea măcar bunul simț de a-mi cere portofelul.

Am lăsat cadavrele la intrarea unui magazin de discuri din apropiere și, în timp ce mă gîndeam la toate astea pe drumul de întoarcere, nu m-am prins decît a doua zi că fusese aniversarea accidentului de camion. Chiar și atunci, am considerat-o o coincidență nefericită. Chestiunea bombei prin poștă care distrusese jumătate din celălalt apartament anul următor, mă determinase să încep să mă-ntreb dacă nu cumva natura statistică a realității exagerează în preajma mea în acel anotimp. Și evenimentele din anii următori m-au ajutat să transform asta în convigere.

Cuiva îi plăcea să încerce să măucidă o dată pe an, pur și simplu. Odată ratată acțiunea, urma încă un an de pauză înaintea unei noi tentative. Părea aproape un joc.

Numai că anul ăsta voiam și eu să mă joc. Preocuparea mea principală era că el, ea sau ceva nu erau niciodată prezenți când se producea evenimentul, preferînd procedeele secrete și dispozitivele sau intermediarii. O să mă refer la această persoană drept „S” (care, în cosmologia mea, înseamnă „șarpe” și uneori „șarlatan”), deoarece „X” a fost exploatat exagerat și pentru că nu-mi place să mă joc cu pronume avînd antecedente discutabile.

Am spălat ceașca de cafea și ceainicul și le-am pus pe raft. Apoi mi-am ridicat bagajul și am luat-o din loc. Domnul Mulligan nu era acasă sau dormea, așa că am lăsat cheia în cutia lui poștală înainte de ieși în stradă ca să-mi iau micul dejun într-un local din apropiere.

Traficul era lejer și toate vehiculele circulau normal. M-am plimbat lent, ascultînd și privind. Era o dimineață plăcută, anunțînd o zi frumoasă. Speram să aranjez rapid treburile, astfel încît să mă pot bucura de tihnă.

Am ajuns în local fără probleme. M-am așezat lângă fereastră. Exact în clipa în care chelnerul a venit să-mi ia comanda, am văzut o siluetă familiară topăind pe stradă — un fost coleg de clasă și, mai tîrziu, funcționar la aceeași companie — Lucas Raynard: un metru optzeci, roșcat, chipeș în ciuda sau poate datorită unui nas zdrobit artistic, cu vocea și comportamentul unui comis-voiajor, ceea ce și era.

Am ciocănit în geam și m-a văzut, a fluturat din mîină, s-a răsucit și a intrat.

— Merle, știam eu, rosti, apropiindu-se de masă, lovindu-mă ușor pe umăr, luînd loc și smulgîndu-mi meniul din mîină. Nu te-am găsit acasă și am bănuț că ai putea fi aici.

Coborî privirea și începu să citească meniul.

— De ce? am întrebat.

— Dacă aveți nevoie de mai mult timp să vă hotărîți, vin mai tîrziu, rosti chelnerul.

— Nu, răspunse Luke și comandă o listă enormă. Am adăugat și comanda mea. Apoi:

— Pentru că ești o creatură cu obiceiuri clare.

— Obiceiuri? am răspuns. Rareori mai mănînc aici.

— Știu, răspunse, dar o făceai de obicei cînd erai în tenisiune. Ca, de pildă, chiar înainte de examene — sau dacă te frămînta ceva.

— Hm, am spus. Era ceva adevăr în asta, cu toate că nu-mi dădusem seama înainte. Am rotit scrumiera cu emblema unui cap de unicorn, o variantă mai mică a vitraliului care crea un separeu lîngă intrare. N-aș putea spune de ce, am rostit în cele din urmă. Pe lîngă asta, ce te face să crezi că mă frămîntă ceva?

— Mi-am amintit de chestia aia paranoică a ta cu 30 aprilie, din cauza a două accidente.

— Mai mult de două. Nu ti-am povestit niciodată despre toate.

— Deci, încă mai crezi?

— Da.

Ridică din umeri. Sosi chelnerul și ne umplu ceștile cu cafea.

— Okay, aprobă într-un tîrziu. Astăzi ți s-a întîmplat?

— Nu.

— Păcat. Sper că nu-ți afectează gîndirea.

Am luat o gură de cafea.

— Nici o problemă, i-am spus.

— Bun. Oftă și se întinse. Ascultă, tocmai am revenit în oraș ieri...

— Ai avut o călătorie bună?

— Am stabilit un nou record de vînzări.

— Excelent.

— Oricum... Am aflat că plecaseși chiar cînd m-am înregistrat la hotel.

— Mda. Am plecat cam cu o lună în urmă.

— Miller a încercat că te contacteze. Dar cum tu aveai telefonul deconectat, nu te-a putut suna. Chiar a trecut pe la tine de vreo două ori, dar nu erai acasă.

— Păcat.

— Vrea să revii.

— Am terminat acolo.

— Ai răbdare pînă auzi propunerea, bine? Brady a avansat în grad și tu ești noul șef la Design — cu un procent de douăzeci la sută. Asta mi-a spus să-ți transmit.

Am chicotit ușor.

— De fapt... nu sună rău deloc. Dar, așa cum am spus, am terminat.

— Oh. Ochii îi scînteiară în timp ce-mi adresă un zîmbet viclean. *Trebuie* să ai tu ceva aranjat altundeva. Era uimit. Okay, în cazul ăsta mi-a spus să-ți transmit să-i prezinți oferta celuiilalt tip. O să încerce s-o depășească.

Am clătinat din cap.

— Cred că nu accept, am spus. Am isprăvit. Punct. Nu vreau să mă întorc. Și nici nu vreau să mai muncesc pentru nimeni altcineva. Am terminat cu genul ăsta de treburi. M-am săturat de computere.

— Dar ești cu adevărat priceput. Ascultă, o să te apuci de predat?

— Nu.

— Ei bine, la naiba! Trebuie să faci ceva. Ai dat cumva peste o comoară?

— Nu. Cred că o să călătoresc. Am stat prea mult într-un singur loc.

Ridică ceașca de cafea și o goli. Apoi se lăsă pe spate, își încrucișă mîinile pe stomac și-și coborî ușor pleoapele. Rămase tăcut un timp.

Într-un târziu:

— Spuneai că ai terminat. Te referi la slujba și viața ta de aici sau la altceva?

— Nu pricep.

— Aveai un fel ciudat de a dispărea — chiar și în colegiu. Dispăreai un timp și la fel de brusc îți făceai din nou apariția. Mereu dădeai explicații destul de vagi. Parcă ai fi dus un fel de viață dublă. Toată treaba asta are de-a face cu așa ceva?

— Nu știu ce vrei să spui.

Zîmbi.

— Firește că știi, rosti. Cum nu i-am răspuns, adăugă: Ei bine, oricum îți urez baftă.

În continuă agitație, rareori în pauză, se jucă cu un inel cu chei în timp ce băurăm o a doua ceașcă de cafea, zgâlțâind și zornăind cheile și un mare breloc albastru strălucitor. Într-un târziu sosiră mic-dejunurile noastre și am mâncat în tăcere un timp.

Apoi întrebă:

— Mai ai *Starburst*-ul?

— Nu. L-am vândut toamna trecută, i-am spus. Am fost atât de ocupat încît n-am avut timp să navighez. Nu suportam să-l văd stînd degeaba.

Încuviință.

— Păcat, spuse. Ne-am distrat bine cu nava, cînd eram în școală. Și chiar mai târziu. Mi-ar fi plăcut să ieșim cu ea încă o dată, de dragul vremurilor trecute.

— Da.

— Ascultă, ai văzut-o de curînd pe Julia?

— Nu, de cînd ne-am despărțit. Cred că se mai vede cu un tip pe nume Rick. Tu ai mai văzut-o?

— Mda. Am trecut pe la ea noaptea trecută.

— De ce?

Ridică din umeri.

— Făcea parte din gașcă — și am plecat care încotro.

— Cum era?

— Încă arată bine. A întrebat de tine. Mi-a dat asta... să ți-o înmînez.

Scoase la iveală din vestă un plic sigilat și mi-l înmîină. Purta numele meu, cu scrisul ei. Am rupt plicul și am citit.

„Merle,

M-am înșelat. Știu cine ești și asta înseamnă pericol. Trebuie să te văd. Am ceva de care vei avea nevoie. E foarte important. Te rog sună-mă sau treci pe la mine cît mai curînd posibil.

Cu dragoste,

Julia“.

— Mulțumesc, am spus, deschizînd rucsacul și punînd plicul înăuntru.

Era enigmatic și neliniștitor. Într-un final trebuia să hotărască ce e de făcut. Încă o mai plăceam mai mult decît credea, dar nu eram convins că voiam s-o mai văd. Dar ce voia să spună că știe cine sînt?

Din nou, am izgonit-o din minte.

Un timp am privit traficul și am băut cafea și m-am gîndit la prima mea întîlnire cu Luke, ca studenți în anul I, la Clubul de Scrimă. Era incredibil de bun.

— Mai duelezi? l-am întrebat.

— Uneori. Tu?

— Din cînd în cînd.

— N-am aflat niciodată care e mai bun.

— Nu e timp acum, am spus.

Chicoti și împunse cu cuțitul spre mine de cîteva ori.

— Cred că nu. Cînd pleci?

— Probabil mîine. Mai rezolv cîteva mărunțișuri. Cînd termin, plec.

— Încotro te-ndrepti?

— Ici-colo. Încă nu m-am hotărît.

— Ești nebun.

— Îhîm. I se spunea „Anul călătoriilor“. L-am ratat pe-al meu și-l vreau acum.

— De fapt, sună destul de haios. Poate că ar trebui să-l încerc și eu cîndva.

— Poate. Credeam că ți l-ai luat eșalonat, totuși.

— Ce vrei să spui?

— N-am fost singurul care obișnuia să plece mult.

— Oh, asta era. Goni gîndul cu o fluturare de mîină. Aia era afacere, nu plăcere. A trebuit să fac niște șmecherii ca să plătesc facturile. O să mergi să-i vezi pe-ai tăi?

Ciudată întrebare. Niciunul dintre noi nu adusese vorba despre părinții noștri decît în linii mari.

— Nu cred, am spus. Cum sînt ai tăi?

Îmi prinse privirea și o fixă, cu zîmbetul lui cronic lărgindu-se ușor.

— Greu de zis, răspuse. Nu prea ținem legătura.

Am zîmbit și eu.

— Cunosc senzația.

Ne-am terminat mîncarea, am mai luat o ultimă cafea.

— Deci nu vrei să vorbești cu Miller? întrebă.

— Nu.

Ridică iar din umeri. Sosi nota și o luă.

— Eu plătesc, spuse. La urma urmelor, eu am o slujbă.

— Mulțumesc. Poate că mă recompensez cu o cină. Unde stai?

— Așteaptă. Băgă mîna în buzunarul cămășii, scoase o cutie de chibrituri, mi-o întinse. Ține. Motelul „New Line“, spuse.

— Să zicem în jur de șase?

— Okay.

Se ridică și ne despărțirăm în stradă.

— Pe curînd, zise.

— Mda.

La revedere, Luke Raynard. Ciudat om. Ne cunoșteam de aproape opt ani. Am petrecut clipe plăcute. Ne-am înfruntat în cîteva discipline sportive. Obișnuiam să facem jogging împreună aproape în fiecare zi. Am fost amîndoi în echipa de alergări. Uneori, ne vedeam cu aceleași fete. M-am mirat iar de el — puternic, isteț și la fel de tainic ca și mine. Există o legătură între noi, o legătură pe care n-o înțelegeam pe de-a-ntregul.

M-am întors în parcarela apartamentului meu și am verificat capota și structura automobilului înainte de a îndesa rucsacul înăuntru și a porni motorul. Am condus încet, uitîndu-mă la lucruri care fuseseră proaspete și noi în urmă cu opt ani, spunîndu-le acum rămas bun. Săptămîna trecută îmi luasem rămas bun de la toți cei care contaseră pentru mine. Cu excepția Juliei.